

ONZE ZESDE JAARVERGADERING.

De Vereeniging voor Calvinistische Wijsbegeerte hield op 5 en 6 Jan. j.l. haar zesde jaarvergadering, tevens studieconferentie, in het Hotel American te Amsterdam.

Op de studieconferentie voerde een drietal sprekers het woord. Dr C. C. JONKER refereerde over „De relativiteits-theorie in het licht van de wijsbegeerte der wetsidee”. Prof. Dr H. DOOYEWEERD over „De zin van het huwelijk”, en Ds J. M. SPIER over „Het substantie-probleem met name binnen het gereformeerde denken”.

De middagbijeenkomst van den eersten conferentiedag was gewijd aan de eigenlijke jaarvergadering.

In zijn openingswoord begroette de vice-voorzitter, Prof. Dr H. DOOYEWEERD, die ditmaal de vergadering presideerde, de in groot aantal opgekomen leden en begunstigers der Vereeniging. Vervolgens schetste hij de vier religieuze grondthema's in den ontwikkelingsgang van het wijsgeerig denken van het Westen.

- I. Het vorm-materie schema der Grieksche wijsbegeerte, dat, ofschoon in die terminologische aanduiding eerst door ARISTOTELES ingevoerd, niettemin in zijn zakelijke beteekenis het Grieksche denken van den aanvang af beheerscht.
- II. Het grondthema van schepping, zondeval en verlossing in Jezus Christus, dat in tegenstelling met de overige drie niet van dialectischen (innerlijk tegenstrijdigen) aard is.
- III. Het Roomsche-Katholieke thema van natuur en genade, dat zijn stempel drukt op de middeleeuwsche en moderne scholastiek en ook het reformatorisch denken nog voor een belangrijk deel beheerscht.
- IV. Het grondthema van natuur en vrijheid, dat uit de humanistische persoonlijkheids- en wetenschapsreligie stamt en tracht de drie oudere themata geleidelijk in zich op te nemen door ze principiëel van beteekenis te doen veranderen.

Hoewel geen van deze vier grondthema's als zoodanig wijsgeerig van aard is, hebben zij door hun centraal-religieuze beteekenis een diepen invloed uitgeoefend ook op de wijsbegeerte.

De wijsbegeerte der wetsidee heeft aangetoond, dat deze grondmotieven inderdaad de wijsgeerige stelsels bepalen.

Met deze ontdekking wendt ze zich allereerst tot geestverwanten, die met hun denken nog veelszins aan het motief van natuur en genade georiënteerd zijn.

In de tweede plaats wendt ze zich tot Rome, dat aan de autonomie der natuurlijke rede vasthoudt. Ten deze wil zij er op wijzen, dat de thomistische opvatting van de autonomie der rede zelve door het thomistisch grondmotief van natuur en genade wordt beheerscht, en dat hierbij natuur en genade dialectisch tegenover elkaar staan.

In de derde plaats wendt ze zich met een transcendentale critiek tot de humanistische wijsbegeerte, die door haar innerlijk vervalproces het geloof in den autonomen mensch reeds verloren heeft. Zij wil de aanhangers van dit standpunt brengen tot een radicale zelfcritiek en aantoonen, dat de denkgemeenschap van het Westen, die principiëel verbroken schijnt, nooit in de humanistische opvatting van de autonomie der wetenschap kan zijn gegrond.

Zoo tracht de wijsbegeerte der wetsidee haar christelijke roeping te vervullen.

Zij heeft daarbij een harden strijd op alle fronten, ook in eigen kring, waar haar intenties nog niet altijd worden verstaan en gewaardeerd. Maar wij zullen dien strijd voortzetten met onverzwakt geloof, omdat wij beseffen, dat het hier ten diepste niet gaat om een menschelijk stelsel van denken, maar veeleer om de erkenning van Christus' koningschap ook op het terrein der wijsbegeerte.

In dit geloof gaan wij ook het nieuwe donkere jaar van den grooten wereldkrijg in.

Daarna gaf de vice-voorzitter het woord aan Prof. VOLLENHOVEN voor diens referaat over Psychologie en zieleleven, waarvan men elders in dit blad de weergave vindt.

Na de pauze ontwikkelde zich een levendige discussie, die 's avonds nog werd voortgezet.

WIJSGEERIG LEVEN IN ONS LAND.

Een correctie en eenige aanvullingen.

Het vorige nummer onzer Mededeelingen bevatte o. a. een artikel onder den titel: „*Wijsgeerig leven in ons land sedert 1900*”.

Tot ons leedwezen sloop daar een fout in: van Prof. BEYSENS, die in 1929 met emeritaat ging en nog in leven is, staat daar, dat hij in genoemd jaar zou zijn gestorven. We danken den attenten lezer, die ons op deze vergissing opmerkzaam maakte en herstellen haar bij deze.

Ondertusschen stond het leven ook in den betrekkelijk kleinen kring der beoefenaars van de wijsbegeerte hier te lande niet stil. Sinds de kopij van bedoeld artikel ter perse ging overleden zelfs niet minder dan twee der hoogleeraren in de wijsbegeerte aan de Rijksuniversiteiten, nl. Prof. Mr Dr LEO POLAK en Prof. Dr J. C. FRANCKEN. Beiden stierven nog in 1941.

Als opvolger van eerstgenoemde aan de Rijksuniversiteit te Groningen trad op Dr P. BROMMER, die in 1940 te Utrecht op een belangrijke dissertatie over PLATO bij wijlen FRANCKEN promoveerde.

NIEUWS VAN ONZE ORGANISATIE.

Groei.

Ook sinds de verschijning der vorige *Mededeelingen* blijft het aantal dergenen, die ons werk steunen, toenemen.

Cursussen.

In het afgelopen winterseizoen werd een achttal cursussen gehouden, die zich alle in een goede belangstelling mochten verheugen.

FINANCIËN.

Allereerst richten wij een woord van hartelijken dank aan allen, die in het afgelopen jaar door hun bijdragen en giften de vereeniging steunden. Zij maakten het mogelijk dat wij, wat de financieele zijde van ons werk betreft, aan onze verplichtingen konden voldoen. Mogen wij ook in *dit* jaar op Uw medewerking rekenen? Gaarne zien wij Uw contributie vóór 11 Juli a.s. tegemoet en danken U reeds nu daarvoor.

De minimum-contributie bedraagt jaarlijks: voor begunstigers: f 2.50; voor begunstigers, tevens geabonneerd op *Philosophia Reformata*: f 5.50; voor leden: f 7.50; voor donateurs: f 10.—.

Het boekjaar der vereeniging valt met het kalenderjaar samen. Het gironummer is: 311889, ten name van de Vereeniging voor Calvinistische Wijsbegeerte te Amsterdam.

VRIENDELIJK VERZOEK.

Aan allen, die deze Mededeelingen ontvangen, wordt vriendelijk verzocht, van eventueel onjuiste of onvolledige adresseering, alsmede van adreswijziging, zoo spoedig mogelijk kennis te willen geven aan het administratie-adres onzer vereeniging: N. A. Wedemeijer Krol, De Moucheronstraat 22, 's Gravenhage.